

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

hivatalos beadvány!

Ügyszám: AJB-726/2013
Előadó: dr. Berkes Lilla
dr. Csink Lóránt

Alkotmánybíróság

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	11/782-0/2013.
Érkezett:	2013 MÁJ 16.
Példány:	1
Melléklet:	db
Kezelőiroda:	P

Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 2. § (3) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva

indítványozom,

hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság vizsgálja meg, és az Abtv. 41. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében semmisítse meg a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 83/C. §-át, illetve a 102/I-102/K. §-ait, mivel azok ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikkében foglalt tulajdonhoz való joggal.

Indokolás

1. Az Ajbt. 2. § (3) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa kezdeményezheti a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát az Alkotmánybíróságnál.

Az Abtv. 24. § (2) bekezdése rögzíti, hogy az Alkotmánybíróság a jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját az alapvető jogok biztosának határozott kérelmet tartalmazó indítványa alapján akkor vizsgálja, ha az alapvető jogok biztosának álláspontja szerint a jogszabály alaptörvény-ellenessége fennáll. Az Abtv. 41. § (1) bekezdése szerint, ha az Alkotmánybíróság a 24-26. § szerinti eljárásában a hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét megállapítja, a jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést teljesen vagy részben megsemmisíti.

Ez év elejétől kezdve számtalan panasz érkezett hivatalomhoz, amelyben az érintettek az ún. kettős juttatás (öregségi nyugdíj és munkabér együttes fizetése) tilalmát kifogásolták.

A támadott rendelkezéseket az alábbi jogszabályok tették a Tny. részévé:

- 83/C. §, 102/I. §: az egyes törvényeknek a központi költségvetésről szóló törvény megalapozásával összefüggő, valamint egyéb célú módosításáról szóló 2012. évi CCVIII. törvény 10-11. §-ai, 2013. január 1-jétől,
- 102/J. §: az egyes igazságügyi jogviszonyokban alkalmazandó felső korhatárral kapcsolatos törvénymódosításokról szóló 2013. évi XX. törvény 10. § (2) bekezdése, 2013. április 2-től,
- 102/K. §: az egészségügyet érintő egyes törvényeknek az egészségügyi szakellátási felelősséggel kapcsolatos, valamint egyes közszférában foglalkoztatott egészségügyi dolgozók foglalkoztatási helyzetével összefüggő

módosításáról szóló 2013. évi XL. törvény 2. § (3) bekezdése, 2013. április 29-től.

A 83/C. § és a 102/I. § értelmében azon személyek, akik öregségi nyugdíjban részesülnek és amellet az alábbi jogviszonyok egyikében állnak 2013. január 1-jén, a jogviszony fennállásának tényét 2013. április 30-ig kötelesek bejelenteni a nyugdíjfolyósító szervnek:

- közalkalmazotti jogviszony,
- kormányzati szolgálati jogviszony,
- állami vezetői szolgálati jogviszony,
- közszolgálati jogviszony,
- bírói szolgálati viszony,
- igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszony,
- ügyészségi szolgálati viszony,
- fegyveres szervvel hivatásos szolgálati viszony vagy
- a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszony.

Ha a jogviszony továbbra is fennáll, akkor ezen személyek esetében az öregségi nyugdíj kifizetését 2013. július 1-jétől szüneteltetni kell.

Április 2-től a szabályozás kiegészült a 102/J. §-szal, amely szerint a fenti rendelkezések nem alkalmazhatóak az egyes igazságügyi jogviszonyokban alkalmazandó felső korhatárral kapcsolatos törvénymódosításokról szóló 2013. évi XX. törvény hatálybalépésétől 2022. december 31-ig a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján rendelkezési állományba helyezett bíróra, valamint a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló törvény alapján rendelkezési állományba helyezett ügyészre.

Szintén a fentiek szerint kell szüneteltetni az öregségi nyugdíjat a 102/K. § értelmében a fekvőbeteg-szakellátó és egyes fekvőbeteg-szakellátókhoz kapcsolódó egészségügyi háttérszolgáltatást nyújtó, 100%-os állami tulajdonban lévő, valamint azok 100%-os tulajdonában lévő gazdasági társaságok által ellátott feladatok központi költségvetési szervek általi átvételéről, valamint az ezzel kapcsolatos eljárási kérdések rendezéséről szóló 2013. évi XXV. törvény rendelkezései alapján, az átvétellel érintett gazdasági társaságokkal az átvétel időpontjában munkaviszonyban álló személyekkel létesített közalkalmazotti jogviszony keretében továbbfoglalkoztatott, öregségi nyugdíjban részesülő személy esetében.

A fentiekhez hasonlóan, a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 11. § (1) bekezdése a korhatár előtti ellátás és a szolgálati járandóság keresőtevékenység miatti szüneteltetésére többek között a Tny. már idézett 83/C. § (1), (2) és (4) bekezdésének alkalmazását rendeli el, azzal, hogy öregségi nyugdíj és nyugellátás alatt korhatár előtti ellátást és szolgálati járandóságot kell érteni. Ennek megfelelően tehát a fenti felsorolt jogviszonyok valamelyikében álló személyek illetményük mellett öregségi nyugdíjban, korhatár előtti ellátásban és szolgálati járandóságban, átmeneti bányászjáradékban és a balettművészeti életjáradékban nem részesülhetnek, azokat a nyugdíjfolyósító a jogviszony fennállásának időtartamára hivatalból szünetelteti.

A kettős juttatás tilalmának bevezetése a legtöbb panaszos szerint diszkriminatív, mert különbséget tesz köztük az alapján, hogy a nyugdíj melletti munkáltatójuk az állam, vagy más foglalkoztató. Visszatérő érv volt az is, hogy az öregségi nyugdíj a befizetett nyugdíjjárulékokból, a megfelelő szolgálati idő és életkor eléréséből következő járandóság, szerzett jog, ami nem vonható el. Visszamenőleges hatályú jogalkotást valósít meg a szabályozás a panaszosok szerint azzal, hogy a már beteljesedett jogviszonyokra, vagyis a jelenleg nyugdíjas személyekre is vonatkozik, nem csak a jövőben azzá válókra. Többen sérelmezték továbbá, hogy a jogalkotó nem biztosított kellő felkészülési időt. Úgy ítélték meg, megalázó számukra, hogy el kell dönteniük, melyik juttatást tartják meg.

Egy panaszos kifejtette, hogy a munkavállalók évtizedeken keresztül eleget tettek a járulékfizetési kötelezettségnek, míg most, hogy az államnak kellene eleget tennie a saját kötelezettségeinek, akkor olyan új feltételt visz a rendszerbe, ami jelentősen rontja a korábbi befizetők helyzetét. A nyugdíjat az arra jogosultak nem szociális rászorultság alapján kapják, hanem a hosszú időn át teljesített befizetések fejében, azt megvásárolták maguknak. Ha a nyugdíjat szociális segítségnek tekintenénk, abból az következne, hogy nem részesülhetne nyugdíjban az, akinek bármilyen forrásból számottevő jövedelme van pl. osztalékot kap, lakást ad bérbe stb.

Korhatár előtti ellátásban részesülő, amellet dolgozó személyek is éltek panasszal kifejtve, hogy a jogalkotó először átalakította a nyugellátásukat szociális ellátássá, elvette tőlük a nyugdíjasok számára biztosított kedvezményeket, csökkentette az ellátás mértékét, most pedig még választaniuk is kell a munkabér és a korhatár előtti ellátás között is.

2. Az indítványozás kapcsán előkérdés, hogy a Tny. 83/C. §, illetve 102/I., 102/J., 102/K. §-ai alkotmányosságát az Alkotmánybíróság felülvizsgálhatja-e, vagy e kérdéskörben az indítvány érdemi elbírálását akadályozza-e az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésében rögzített hatáskörkorlátozó szabály.

Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése értelmében mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, az Alkotmánybíróság a 24. cikk (2) bekezdés b)-e) pontjában foglalt hatáskörében a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről, az illetékekről és járulékokról, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények Alaptörvénnyel való összhangját kizárólag az élethez és az emberi méltósághoz való joggal, a személyes adatok védelméhez való joggal, a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához való joggal vagy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogokkal összefüggésben vizsgálhatja felül, és ezek sérelme miatt semmisítheti meg.

E szabály a korábbi Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés a) pontjában rögzített, népszavazásra nem bocsátható tárgykörrel állítható párhuzamba, így – a 22/2012. (V. 11.) AB határozat alapján – a népszavazási tiltott tárgykörben kifejtettek az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésének értelmezése során is irányadóak.

A költségvetési törvény érintettsége kapcsán hangsúlyozni kell, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányvédelmi szerepéből és funkciójából következően a hatáskörkivételt megszorítóan kell értelmezni. Valamely költségvetésben szereplő nem minden előirányzat módosulása vagy módosítása vonja maga után szükségszerűen magának a költségvetési törvénynek a módosítását [58/2007. (X. 1.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság például a magánnyugdíjjal, magánnyugdíjpénztárakkal kapcsolatos döntéseiben (pl. 98/B/2007. AB végzés), valamint az özvegyi nyugdíjjogosultsággal kapcsolatos döntésében (482/B/2004. AB végzés) is arra az álláspontra helyezkedett, hogy azok nem tartoznak a (népszavazással kapcsolatos) tilalom hatálya alá.

Hasonlóképpen döntött a vizitdíj, kórházi napidíj és felsőoktatási tandíj eltörlésére irányuló népszavazási kezdeményezések kapcsán is [15/2007. (III. 9.) AB határozat, 16/2007. (III. 9.) AB határozat, 32/2007. (VI. 6.) AB határozat, 33/2007. (VI. 6.) AB határozat, 34/2007. (VI. 6.) AB határozat], amely során kifejtette, hogy a tiltott tárgykörök szoros, zárt értelmezése áll összhangban az alkotmányi szabályozás kiemelkedő jelentőségével, a költségvetésről szóló törvény fogalmába pedig semmiképpen sem tartozhat bele az összes olyan jogszabály, amelynek pénzügyi-költségvetési vonzata van. Valamely kérdés akkor nem bocsátható népszavazásra, ha a kérdés a költségvetési törvény módosítását tartalmazza, vagy abból okszerűen következik a tiltott tárgykörként megjelölt törvények megváltoztatása.

Mindezekon túl, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvényt érintő beadványom kapcsán is arra a következtetésre jutott az Alkotmánybíróság, hogy központi költségvetési törvénynek egyedül a költségvetési előirányzatokat meghatározó, és az

államszervezetten belüli pénzfelhasználási felhatalmazást tartalmazó törvény tekinthető [40/2012. (XII. 6.) AB határozat].

A Tny. vonatkozó rendelkezéseinek költségvetési hatásával kapcsolatban le kell szögezni, hogy a támadott rendelkezések vélhetőleg nem érintenek olyan mértékben jelentős számú nyugdíjast, amelynek már komolyabb költségvetési hatásai lennének, ugyanis a rendelkezések július 1-jei alkalmazását megelőzően a Kormány elrendelte a minisztériumok irányítása, illetve felügyelete alá tartozó szerveknél az öregségi teljes nyugdíjban részesülő személyek kötelező nyugdíjazását, amely alól tudomásom szerint csak az egészségügyi dolgozók kaptak felmentést.

A Tny. hivatkozott rendelkezéseinek alkotmányossági felülvizsgálatából és esetleges megsemmisítéséből álláspontom szerint tehát nem következik kényszerítően a költségvetési törvény módosításának szükségessége, és az nem járna a költségvetési gazdálkodás jelentős módosulásával, így az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése nem akadályozza az indítvány érdemi elbírálását.

3.1. 2011. december 31-ig az Alkotmány 70/E. §-a rögzítette, hogy „a Magyar Köztársaság állampolgárainak joguk van a szociális biztonsághoz; öregség (...) esetén a megélhetésükhöz szükséges ellátásra jogosultak. (...) A Magyar Köztársaság az ellátáshoz való jogot a társadalombiztosítás útján és a szociális intézmények rendszerével valósítja meg. (...) Az ellátáshoz való jog a nyugellátás tekintetében az általános öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, a nyugellátás törvényi feltételeinek megfelelő személyre terjed ki.”

Az Alaptörvény a nyugdíjjogosultság rendszerét tekintve szövegszerű változásokat vezetett be. Maga a társadalombiztosítás szó már nem is szerepel, sem pedig az öregség (az általános öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, a nyugellátás törvényi feltételeinek megfelelő személy) esetén szükséges ellátáshoz való jog. A XIX. cikk (4) bekezdése annyit rögzít, hogy Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Mindezt kiegészíti a 40. cikk, amely szerint a „nyugdíjrendszer alapvető szabályait a közös szükségletek kielégítéséhez való kiszámítható hozzájárulás és az időskori létbiztonság érdekében sarkalatos törvény határozza meg”.

Jelen indítványnak nem tárgya a nyugdíjjogosultság átalakítása alkotmányosságának kérdése, vagy éppen társadalmi igazságossága, az kizárólag arra terjed ki, hogy a folyósított nyugdíjak alkotmányos védelem alatt állnak-e.

3.2. A korábbi Alkotmányon alapuló alkotmánybíróági gyakorlat a nyugdíjvárományokat az alkotmányos tulajdonvédelem szabályai alapján védte. Ezt a 43/1995. (VI. 30.) AB határozat vezette be, különbséget téve a jogbiztonság, illetve a tulajdonhoz való jog által nyújtott védelem között. E határozatában az Alkotmánybíróóság kimondta, hogy azokban az esetekben, amelyekben a biztosítási elemnek van szerepe, a tulajdonvédelem alapján, azokban pedig, ahol a biztosítási elemnek nincs szerepe, a jogbiztonság alapján kell megítélni a szociális ellátásokba való beavatkozás alkotmányosságát.

A vegyes rendszerű társadalombiztosításban azonban nem választható élesen ketté a biztosítási és a szolidaritási elem.

A biztosítással fedezett szolgáltatások esetében vásárolt jog alapú szerzett jog áll fenn, amely tehát a tulajdonvédelem szabályai szerint ítélandó meg, míg a szolidaritási elem (ahol biztosítási elem nincs, vagy szerepe végérvényesen megszűnt) esetében a jogbiztonság követelményei alapján kell eldönteni a beavatkozás alkotmányosságát.

A szerzett jogok nem élveznek abszolút alkotmányos védelmet, de módosításuk csak kivételes esetben lehetséges. A már élvezett, megszerzett szolgáltatásokat fokozottabb védelem illeti meg, a várományok pedig annál nagyobb védelmet élveznek, minél közelebb állnak a beteljesedéshez. A rövid időre szóló ígéretek fokozott védelmet élveznek, azok idő

előtti megszüntetése szerzett jogokat sért. Hosszú távú ígérek esetében azonban adott esetben a gazdasági helyzet változása megalapozott és alkotmányosan elfogadható indoka lehet az állam, jogalkotó által végrehajtott változásoknak [56/1995. (IX. 15.) AB határozat]. A szerzett jogok védelme olyan szolgáltatások esetében, amelyek mögött nincsen biztosítási elem, kevésbé erős, alapvető követelmény azonban a megfelelő felkészülési idő biztosítása. A hosszú teljesítési idő miatt a gazdasági helyzet változása megalapozhat változtatást, ugyanakkor a biztosítási és a szolidaritási elem arányainak önkényes megváltoztatása már lehet alapjogsértő. [pl. 43/1995. (VI. 30.) AB határozat].

Az új alkotmányos környezetben az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van a tulajdonhoz. Ebből következik, hogy a korábban tulajdonként megszerzett (és így az alkotmányos tulajdonvédelem alatt álló) vagyoni jogi igényeket az Alaptörvény XIII. cikke védi. Ezt erősítette meg a (már az Alaptörvény hatálya alatt elfogadott) 3048/2013. (II. 28.) AB határozat is, amely rámutatott, hogy a társadalombiztosítási jogviszonyokkal összefüggő szolgáltatások esetében továbbra is fennáll az alkotmányos tulajdonvédelem, amelynek korlátozása a közérdekűségi teszt alapján állapítható meg.

3.3. A jogosultsági feltételeket teljesítve megszerzett és ténylegesen folyósított nyugdíjra való jogosultság vagyoni értékű jog, melyet az Alaptörvény XIII. cikke véd. E jogosultság feltételhez kötése az Alaptörvény XIII. cikkének a korlátozását jelenti, amelyre csak közérdekből és azzal arányosan van lehetőség.

Álláspontom szerint a támadott korlátozással érintett személyek – a hosszú éveken át fizetett nyugdíjárulék fejében – joggal várhatták el azt, hogy az állam a korábbi tulajdonelvonással arányos időskori juttatásban részesíti őket. Másképpen megfogalmazva: ugyan a szociális biztonsághoz való jog pusztán annyit ír elő (az állam számára), hogy biztosított legyen az öregség miatt már nem dolgozók számára a megélhetéshez szükséges jövedelem, azonban a korábbi tulajdonelvonást ettől függetlenül is ellentételezni kell. A tulajdonvédelem szempontjából pedig nem releváns kérdés az, hogy a nyugdíjas egyébként dolgozik-e, hiszen nyugdíja a korábbi elvonás ellentételezése. Ez azonban nem jelenti azt, hogy „érinthesetlenné” lennének az olyan, teljesezésbe ment jogviszonyok, amelyek esetében a teljesítés hosszú időn keresztül történik. A fentiek szerint ezekre is alkalmazható a közérdekűségi teszt, vagyis közérdekből, azzal arányosan korlátozhatóak. Ahogyan fentebb is írtam, a nyugdíjrendszer stabilitása, a gazdaság teljesítőképessége ilyen korlát lehet (noha a jogalkotó a támadott rendelkezésekhez erre vonatkozó érdemi indokolást nem fűzött). Azonban még ha fenn is áll ilyen érv, az eszköznek, vagyis a bevezetett korlátozásnak azzal arányosnak kell lennie. Álláspontom szerint ez nem mondható el a támadott rendelkezésekről, amelyek az elfogadásukat követő rövid időn belül jelentős mértékű változást vezettek be a nyugdíjrendszerben, a nyugdíj kifizetését egy újabb elem fennállása miatt későbbi időpontra tolva.

Az öregségi nyugdíj folyósítása és egy másik munkaviszony fennállta között szociális szempontból van összefüggés, de a tulajdonviszony, a vagyoni értékű jogok védelme szempontjából alkotmányjogilag értékelhető összefüggés a két körülmény között nincsen. Aránytalan a megszerzett tulajdon védelmét rövid időn belül és teljes mértékben megvonni egy olyan körülmény alapján, amely a tulajdonvédelem szempontjából nem értékelhető.

3.4. Megjegyzendő az is, hogy a nyugdíjárulék fizetése törvényi kötelezettség, amely a közteherviselésről lényegét tekintve eltér, és e fizetési kötelezettséget csakis egy nagymértékű állami garanciavállalás legitimálhatja. A kötelező biztosítás elvonja ugyanis azokat az eszközöket, amelyekkel az érintett a saját kockázatára maga gondoskodhatott volna magáról és családjáról, s ezt a vagyont a társadalombiztosítás szolgálatába állítja úgy, hogy a biztosított a szolidaritás alapján másokról is gondoskodni tudjon. [64/1993. (XII. 22.) AB határozat]. A kötelező biztosítás mind az egyén cselekvési autonómiáját, mind ennek

hagyományos anyagi alapját, tulajdonhoz való jogát korlátozza, ami akkor nem jelenti a tulajdonhoz való jog alkotmányellenes korlátozását, ha az szükséges, arányos és nem érinti az alapjog lényeges tartalmát. Vagyis a korábbi, a munkaviszony fennállása alatti tulajdonelvonást az legitimálja, hogy az érintett később meghatározott szolgáltatásra lesz jogosult: a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségből a biztosítás jellegénél fogva személyes és előre meghatározott igények származnak. [45/1995. (VI. 30.) AB határozat]

A nyugdíjak kapcsán a biztosítási és a szolidaritási elem nehezen határolható el egymástól, nehezen állapítható meg, hogy a járulékok milyen részéből lesz saját ellátás, és mit fordítanak másokra, de az alkotmányellenes, ha az arányok olyan mértékben eltolódnak, hogy az eddigi védelem szintje minőségileg gyengébbre változik és ennek nincs alkotmányos indoka. [43/1995. (VI. 30.) AB határozat]

Szintén ugyanebben a határozatában emelte ki az Alkotmánybíróság azt is, hogy az emberek túlnyomó többségének „inaktív korára társadalmi és gazdasági biztonságát nem saját dologi javai jelentik, hanem eleve úgy él, hogy munkája eredményének egy részét a társadalombiztosításba ruházza be, s annak a szolgáltatásai látják el a szűken értelmezett polgári jogi vagyon biztonságot garantáló feladatát. Ha pedig javait törvény vonja el erre a célra, törvénynek kell a tulajdonával összehasonlítható biztonságot nyújtania. A tulajdonvédelem a társadalombiztosítás terén sem veszíti el kapcsolatát a saját vagyonnal vagy értékteremtő munkával. (...) A tulajdonvédelem addig terjedhet, amíg a szolgáltatás ugyanazt a funkciót látja el, amire a dologi vagyon is szolgálna, amiből az is következik, hogy ez a tulajdonsága nem szüntethető meg. Ugyanakkor a pontos megfelelést a saját befizetés és a szolgáltatás között a társadalombiztosítás működési módja (nem tőkésített vagyon) és a beleépített szolidaritási elem, valamint a hosszú távon a járulékfizető által is hordozott kockázat kizárja.”

A tulajdonvédelmi hivatkozás szempontjából szeretném rögzíteni, hogy ugyan az Alaptörvény nem nevesíti a nyugdíjrendszer biztosítási elemét, azonban mindaddig, amíg járulékok formájában tulajdonelvonás történik, addig e biztosítási elem fennáll. Ez akkor is igaz, ha a jogalkotó a munkáltató (kifizető) által fizetendő járulékot 2012. január 1-jétől szociális hozzájárulási adóvá alakította át, amelynek mértéke jelentősen meghaladja a munkavállalói nyugdíjjárulék mértékét.

Végezetül szeretnék még rámutatni arra, hogy az elmúlt években a nyugdíjrendszer gyökeres változáson ment át, mely változásnak a támadott rendelkezések is részesei. Az Alkotmányhoz képest e területen megváltozott az Alaptörvény koncepciója, a változások érintették többek között a korhatár előtti, illetve a rokkantsági ellátásokat, és észlelhető, hogy a szabályozás a szociális hozzájárulási adó bevezetésével a biztosítás helyett egyre inkább a szolidaritás irányába tolódik el. E tendenciának felel meg a támadott rendelkezések által bevezetett új rendszer is. Álláspontom szerint az ilyen nagy jelentőségű, számos embert (jelenlegi, illetve jövőbeni nyugdíjasok) érintő változásoknak át kell esniük az Alkotmánybíróság vizsgálatán, mint ahogyan történt ez a rendszerváltást követő minden jelentős, nyugellátást érintő változtatás esetében is.

4. Indítványomat összegezve megállapítható, hogy a Tny. 83/C. §-a, valamint 102/I-102/K. §-ai, ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikkében rögzített joggal, mivel az alkotmányos tulajdonvédelem korlátozására vonatkozó szabályokat sértő módon korlátozza az érintettek öregségi nyugdíjához való hozzáférését. Erre tekintettel kérem az Alkotmánybíróságot, hogy a támadott rendelkezéseket semmisítse meg.

Budapest, 2013. május 16.

Prof. Dr. Szabó Máté